

Perusopetuksen opetussuunnitelman Mikkelin paikallinen tarkennus 1.8.2026 alkaen koskien kaksikielistä opetusta vuosiluokilla 1-4

Mikkelin tarkennus

Opetuksen järjestäminen, oppilaaksioton perusteet ja opetukseen osallistuminen

Mikkelin kaupungin laajamittaisen kaksikielisen opetuksen kohdekieli on englanti. Opetus on tarkoitettu Mikkelissä asuville suomenkielisille ja muunkielisille lapsille, jotka haluavat ja pystyvät opiskelemaan englannin kielellä.

Laajamittaista kaksikielistä opetusta järjestetään Rantakylän yhtenäiskoulussa. Lukuvuonna 2026-2027 opetusta on vuosiluokilla 1-4.

Päätöksen oppilaaksiotosta tekee Rantakylän yhtenäiskoulun rehtori.

Mikäli oppilas on valittu luokalle ja ottanut paikan vastaan, mutta on pitempiaikaisesti pois opetuksesta, hän voi palata kaksikieliselle luokalle, mikäli kielitaito vastaa vuosiluokalla vaadittua. Lähtökohtaisesti paikka pidetään varattuna oppilaalle, mikäli huoltaja tätä pyytää.

Mikkelin perusopetuksen kaksikielisen opetuksen oppilaaksioton kriteerit:

Oppilas voi tulla valituksi 1) soveltuvuusarvioinnin kautta tai 2) muiden oppilaaksioton kriteerien täytyessä.

1) Soveltuvuusarvioinnin kautta hakevat

Ensimmäiselle luokalle haetaan esiopetuksesta kouluun ilmoittautumisen yhteydessä olevan avoimen haun kautta. Oppilaan tulee osallistua soveltuvuusarviointiin, jonka perusteella oppilasvalinnat tehdään. Soveltuvuusarviointi voidaan tehdä suomeksi tai englanniksi. Soveltuvuusarvioinnissa arvioidaan kielivalmiuksia. Valittavilta edellytetään riittävä suomen kielen taito.

Oppilaspaikat täytetään soveltuvuusarvioinnista saatujen pisteiden perusteella paremmuusjärjestyksessä. Mikäli kaksi tai useampi oppilas saavuttaa saman pistemäärän, oppilaspaikka arvotaan heidän kesken. Soveltuvuusarviointi tulee läpäistä hyväksytysti. Soveltuvuusarvioinnin perusteella jaettavien oppilaspaikkojen yläraja on 20.

Lisäksi voidaan järjestää täydennyshaku niille laajamittaisen kaksikielisen opetuksen luokille, joilla on vapaita oppilaspaikkoja. Paikat täytetään soveltuvuusarvioinnin tulosten pohjalta. Soveltuvuusarviointi tulee läpäistä hyväksytysti. Soveltuvuusarviointiin voi osallistua korkeintaan kerran lukuvuodessa.

2) Muut oppilaaksioton kriteerit

Kaksikieliseen opetukseen voidaan ottaa oppilaaksi, jos kaksi seuraavista kriteereistä täyttyy:

- Oppilaan äidinkieli on muu kuin suomi tai oppilaan suomen kielen taito on puutteellinen, vaikka suomi on hänen äidinkiensä.
- Oppilaan tarkoituksenmukaisin koulukieli on englanti.
- Oppilas on käynyt aiemmin koulua englannin kielellä tai osallistunut englanninkieliseen varhaiskasvatukseen.

Opetusta voidaan tarjota esimerkiksi huoltajien työn vuoksi Mikkelissä väliaikaisesti asuville muiden kuin suomalaisten perheiden lapsille. Väliaikaisesti Suomessa asuvien vieraskielisten lasten kohdalla rehtori voi tehdä poikkeuksen suomen kielen taitovaatimuksessa. Tällaisten oppilaiden kohdalla opetusta voidaan eriyttää oppilaan tarpeiden ja taitojen mukaisesti.

Rehtori voi edellä kuvatuilla kriteereillä tehdä päätöksen oppilaaksiotosta kaksikieliseen opetukseen läpi lukuvuoden, mikäli opetusryhmässä on tilaa.

Kun oppilas aloittaa opiskelun kaksikielisessä opetuksessa, hän ja hänen huoltajansa sitoutuvat siihen, että oppilas jatkaa kaksikielisessä opetuksessa koko perusopetuksen ajan. Laajamittaisen kaksikielisen opetuksen oppilaalla on oltava halu ja kyky selviytyä englannin- ja suomenkielisessä opetuksessa. Tärkeintä on, että oppilas kokee opiskelun ja oppimisen mielekkääksi sekä suoriutuu koulutehtävistään.

Pedagogisista tai opiskeluhuollollisista syistä johtuen voidaan monialaisesti arvioida oppilaan siirtoa muulle kuin kaksikieliselle luokalle. Ennen päätöstä kuullaan huoltajia. Luokalta siirtäminen pyritään ajoittamaan nivelvaiheisiin siirryttäessä 3. tai 7. luokalle, mutta tarvittaessa se voi tapahtua myös muuna ajankohtana. Lopullisen päätöksen tekee rehtori.

Sellaiset lyhytaikaisesti Suomessa asuvat oppilaat, jotka eivät pysty opiskelemaan opetuskielellä eivätkä kohdekielellä, ohjataan valmistavaan opetukseen.

Opetuksen tuntijako sekä opetus- ja kohdekielen osuudet opetuksesta

Kaksikielisessä opetuksessa noudatetaan Mikkelin perusopetuksen yhteistä tuntijakoa ja opetussuunnitelmaa.

Vuosiluokilla 1-4 englanninkielisen opetuksen osuus on vähintään 25 % oppilaan tunneista. Opettajat suunnittelevat yhteistyössä, millä kielellä eri sisältöjä ja oppimiskokonaisuuksia käsitellään eri vuosiluokilla.

Lukuvuosittain päätetään, mitkä oppiaineet tai oppiaineiden sisältöalueet opetetaan koulun opetuskielellä ja mitkä kohdekielellä ja ne kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Englanniksi opettavien oppiaineiden keskeiset kielelliset tavoitteet

Kohdekielellä opettavien oppiaineiden keskeiset kielelliset tavoitteet ovat omaksua oppiaineiden tärkeimmät käsitteet kohdekielellä ja pystyä käyttämään kohdekieltä kouluympäristössä. Tarkemmat tavoitteet kuvataan lukuvuosisuunnitelmassa.

Kohdekielen eli englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

Tavoitteena on hyvä ja monipuolinen kielitaito sekä suomen että englannin kielissä. Kaksikielisessä opetuksessa oppilaille tarjotaan tilanteita, joissa he voivat luonnollisesti olla vuorovaikutuksessa ja toimia englanniksi. Englannin kieli on sekä oppimisen kohde että oppimisen väline. Oppilaan kieli- ja kulttuuritietoisuutta tuetaan sekä englannin että suomenkielillä oppitunneilla. Opetuksessa korostuu havainnollisuus ja konkreettisuus, oppilaskeskeiset työtavat ja vuorovaikutteisuus. Oppilaita rohkaistaan tuottamaan englantia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä luokkatilanteissa että muualla. Kaksikielisessä opetuksessa suomi ja englanti muodostavat kokonaisuuden. Molempien kielten oppimista tuetaan yhteistyössä kotien kanssa.

Oppilaat saavuttavat suuremman englanninkielisen opiskelun ansiosta laajemman sanavaraston sekä toimivan aktiivisen kielitaidon. Tavoitteena on seuraavat eurooppalaisen viitekehysten taitotasot:

Vuosiluokka 1 Kielitaidon alkeiden hallinta

- Taito toimia vuorovaikutuksessa A1.1
- Taito tulkita tekstejä A.1.1
- Taito tuottaa tekstejä A1.1

Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Ymmärtää tervehdyksiä, nimisanoja, lukuja ja kehotuksia. Ymmärtää alkeellista kieltä. Tarvitsee toistoa, osoittamista ja kuvatukea.	Osaa vastata lyhyesti itseään koskeviin kysymyksiin. Turvautuu tarvittaessa äidinkieleen ja eleisiin. Vuorovaikutuksessa voi esiintyä taukoja ja katkoksia. Ääntämisessä voi esiintyä vaikeuksia.	Tunnistaa aakkoset. Tunnistaa vähäisen määrän tuttuja sanoja ja lyhyitä fraaseja ja osaa yhdistää niitä kuviin. Hahmottaa ja ymmärtää uusia sanoja rajallisesti.	Osaa kirjoittaa kirjaimet ja numerot sekä omat perustiedot. Osaa kirjoittaa oikein lyhyitä, tuttuja sanoja ja ilmaisuja. Ei kykene vapaaseen tuotokseen

	Hallitsee suppean sanavaraston ja joitakin opeteltuja fraaseja hyvin.		
--	---	--	--

Vuosiluokka 2 Kehittyvä alkeiskielitaito

- Taito toimia vuorovaikutuksessa A1.2
- Taito tulkita tekstejä A1.2
- Taito tuottaa tekstejä A1.2

Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Ymmärtää lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia. Ymmärtää helppoa kieltä tilannevihjeiden avulla. Tarvitsee toistoa, osoittamista ja kuvatukea.	Osaa kertoa lyhyesti itsestään. Selviää helppoissa arkielämän tilanteissa. Voi satunnaisesti turvautua äidinkieleen ja eleisiin. Vuorovaikutuksessa voi esiintyä taukoja ja katkoksia. Ääntää opetellut asiat ymmärrettävästi. Hallitsee suppean sanavaraston ja joitakin opeteltuja fraaseja hyvin.	Ymmärtää tuttuja sanoja ja lyhyitä fraaseja. Ymmärtää helposta ja lyhyestä tekstistä yksittäisen tiedon, jos voi lukea tarvittaessa uudelleen. Hahmottaa ja ymmärtää uusia sanoja rajallisesti.	Osaa kirjoittaa muutamia sanoja ja lauseita itsestään ja lähipiiristään. Osaa kirjoittaa opeteltuja perussanoja ja sanontoja ja pystyy kirjoittamaan hyvin yksinkertaisia päälauseita. Pystyy pienimuotoiseen vapaaseen tuotokseen.

Vuosiluokka 3 Toimiva alkeiskielitaito

- Taito toimia vuorovaikutuksessa A1.3
- Taito tulkita tekstejä A1.3
- Taito tuottaa tekstejä A1.3

Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Ymmärtää yksinkertaisia lausumia, kysymyksiä ja	Osaa kertoa itsestään ja lähipiiristään. Selviää yksinkertaisista vuoropuheluista.	Ymmärtää tuttuja sanoja ja fraaseja.	Osaa kirjoittaa tutuista asioista.

kehotuksia rutiinimaisissa keskusteluissa. Pystyy seuraamaan yksinkertaiseen omaan kokemukseen liittyviä keskusteluja. Ymmärtää itselle kohdennettua yleiskieltä.	Vuorovaikutustilanteissa esiintyy taukoja ja katkoksia. Ääntää opetellut asiat ymmärrettävästi. Hallitsee keskeisintä sanastoa ja perustason lauserakenteita.	Ymmärtää lyhyestä tekstistä yksittäisen tiedon. Pystyy lukemaan joitakin tuntemattomia sanoja.	Osaa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä. Pystyy pienimuotoiseen vapaaseen tuotokseen.
---	---	--	---

Vuosiluokka 4 Peruskielitaidon alkuvaihe

- Taito toimia vuorovaikutuksessa A2.1
- Taito tulkita tekstejä A2.1
- Taito tuottaa tekstejä A2.1

Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Ymmärtää yksinkertaista puhetta itselle tärkeästä aiheesta. Pystyy seuraamaan itseään kiinnostavia keskusteluja ja ymmärtää ydinsisällön. Havaitsee aihepiirin vaihdoksen. Ymmärtää normaalinopeudella puhuttua yleiskieltä.	Osaa aloittaa ja lopettaa vuoropuhelun. Selviytyy tavanomaisista arkitilanteista ja sosiaalisista kohtaamisista. Ääntää ymmärrettävästi. Hallitsee yksinkertaisimman kieliopin vapaassa puheessa.	Ymmärtää tavanomaisia tekstejä. Ymmärtää lyhyestä tekstistä pääajatuksen. Pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn kontekstin avulla.	Osaa kirjoittaa tutuista asioista. Osaa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä. Pystyy pienimuotoiseen vapaaseen tuotokseen. Osaa käyttää rinnasteisia lauseita ja perusaikamuotoja.

Kaksikielisen opetuksen (suomi-englanti) arviointikäytännöt

Kaikissa oppiaineissa tulee saavuttaa Mikkelin perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellyt tavoitteet.

Englannin kielen arviointi perustuu yleisiin Mikkelin kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteisiin ja sisältöihin.

Arviointi perustuu valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan ja sen paikallisiin tarkennuksiin. Oppilaille annetaan liite englannin kielen osaamisesta päättöarvioinnin yhteydessä. Lisäksi liitteen voi saada siirryttäessä toiselle paikkakunnalle tai mikäli opiskelu kaksikielisellä luokalla päättyy muusta syystä ennen päättöarviointia.

Mikäli oppilas on aloittanut kaksikielisessä opetuksessa vuosiluokilla 1-4, hän saa päättöarvioinnissa merkinnän, että hän on osallistunut laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen. Jos oppilas aloittaa kaksikielisellä luokalla vuosiluokan 4 jälkeen, hän saa sen sijaan päättöarvioinnissa merkinnän osallistumisesta kielirikasteiseen opetukseen.